

LEERLIJN

Technisch lezen

Leren lezen is de belangrijkste vaardigheid die op school wordt geleerd. Vloeiend en met begrip lezen begint bij het leren van de relatie tussen klanken en letters. Correcte uitspraak van de klanken is een groot aandachtspunt bij nieuwkomers. Wanneer leerlingen de elementaire leesvaardigheden onder de knie hebben, blijkt hun leesvaardigheid en leesmotivatie vooral gebaat te zijn bij het lezen van en luisteren naar aansprekende kinderboeken. (bron: SLO)

Beginsituatie bepalen
Ga bij de leerling na ...

- Kan de leerling lezen in de thuistaal of andere taal?
- Komt de leerling uit een geletterde (thuis)omgeving?
- Is de leerling bekend met het Latijns schrift?
- Wat zijn verschillen en overeenkomsten tussen de thuistaal en Nederlands in klanken en schrift?

Hoe gebruik ik de leerlijn Technisch lezen?

Let op: toewerken naar de referentieniveaus.

DLE

De DLE-cirkels bij de doelen zijn geen harde normen, maar handvatten om bijpassende leerstof en toetsen te kiezen.

De leerling ...

 Voorwaardelijke doelen

- ... begrijpt dat er een relatie tussen geschreven en gesproken taal bestaat in de thuistaal en/of Nederlands
- ... kan laten zien dat Nederlandstalige boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts

 Minimum doelen

- ... kan aangeboden klanken in het Nederlands herkennen en onderscheiden
- ... kan gesproken mkm-woorden met aangeboden klanken hakken (analyse) en plakken (synthese) (evt. met visuele ondersteuning)
- ... kan de aangeboden letters in het Nederlands herkennen en lezen
- ... kan frequente mkm-woorden vlot lezen waarvan de klank-tekenkoppeling wordt beheerst
- ... kan korte zinnen met herkenbare opbouw lezen met mkm-woorden, met één zin per regel
- ... kan mkmm en mmkm woorden lezen van het type kast en stop
- ... kan mkmmm en mmmkm woorden lezen van het type helpt en strip
- ... kan woorden steeds meer automatisch herkennen
- ... kan eenvoudige verhaaltjes met frequente en/of bekende eenlettergrepen woorden lezen

↓
DLE
3

↓
DLE
5

**Streefdoelen
alle leerlingen**

- ... kan zinnen terugvinden in de tekst
- ... kan tweelettergrepige woorden lezen van het type klimrek
- ... kan woorden met aai/ooi/oei lezen zoals in haai, mooi, loei
- ... kan woorden met eer/oor/eur lezen zoals in beer, voor, deur
- ... kan woorden eindigend op -en, -er, -e lezen
- ... kan de woordstructuur van verkleinwoorden herkennen en lezen
- ... kan woorden lezen die beginnen met be-, ge-, ver-
- ... kan woorden lezen met -uw, -eeuw, -ieuw zoals in duw, leeuw, nieuw
- ... herkent hoofdletters en de betekenis ervan (begin zin, naam, etc)
- ... kan woorden lezen met -ig, -lijk, -ing

↓
DLE
10

**Extra
streefdoelen**

- ... kan woorden met drie of meer lettergrepen lezen
(let op: bij onbekende woorden kan de leerling aarzelend of spellend lezen)
- ... kan leenwoorden lezen zoals computer en bureau
- ... kan woorden eindigend op -tie lezen als vakantie of politie
- ... kan woorden met x, y, c lezen zoals bijvoorbeeld extra, yoghurt, cactus
- ... kan woorden lezen met 's zoals 's ochtends
- ... kan woorden lezen met ch uitgesproken als /sj/ zoals in chauffeur
- ... kan woorden lezen met ge uitgesproken als /zje/ zoals in garage
- ... kan woorden lezen met é, è
- ... kan woorden met een trema lezen
- ... kan minder frequente leenwoorden lezen zoals ruïne, ideeën, gamen
- ... kan samengestelde zinnen lezen
- ... kan alle woordtypen lezen in een vlot en vloeiend tempo (AVI E6 en verder)

↓
DLE
15

↓
DLE
20

↓
DLE
25

↓
DLE
30

↓
DLE
35

↓
DLE
40

Voorbeeld inzetten van de thuistaal ⓘ

Versiedatum: maart 2026